

REMISSUNDERLAG

NYTT PRODUKTIONSSYSTEM

Dokumentnummer: 2006-R1
Senast sparad: 24 april 2006

© **II-stiftelsen 2006**. Detta dokument är II-stiftelsens egendom och får inte utan skriftligt medgivande kopieras, delges tredje man eller användas för annat obehörigt ändamål.

Innehållet i detta dokument kan ändras utan föregående meddelande. II-stiftelsen ansvarar inte för eventuella felaktigheter i detta dokument.

Innehållsförteckning

1	Introduktion	3
1.1	Detta dokument	3
1.2	Förkortningar & ordförklaring	3
1.3	Om II-stiftelsen.....	4
2	Förslag: Whois.....	5
3	Förslag: DNS-hantering.....	6
4	Förslag: Förlängd deaktiveringsperiod	7
5	Förslag: Bokning av domännamn.....	8
6	Förslag: Kontakter och deras rättigheter.....	9
7	Förslag: Hantering av inloggningsuppgifter	11
8	Förslag: Rutin vid frisläppande av domännamn	12

1 Introduktion

1.1 Detta dokument

II-stiftelsen arbetar med utvecklingen av ett nytt produktionssystem för administration och drift av domäner i .se. Dokumentet innehåller förslag som gäller de delar av II-stiftelsens nya produktionssystem som II-stiftelsen anser ska vara föremål för en extern remiss. Remissen omfattar förslag i följande delar:

Whois

DNS-hantering

Förlängd deaktiveringsperiod

Bokning av domännamn

Kontakter och deras rättigheter

Distribution av inloggningsuppgifter

Rutin vid frisläppande av domännamn

Varje del presenteras i dokumentet tillsammans med de särskilda frågeställningar som II-stiftelsen vill få belysta. Under varje avsnitt finns vissa specifika frågor formulerade vilka II-stiftelsen gärna ser att ni besvarar. Givetvis går det också att lämna andra synpunkter än de vi särskilt efterfrågat.

Observera att de parametrar (antal dagar, veckor, maxantal och liknande) som anges under respektive avsnitt enbart är förslag och kan komma att ändras.

1.2 Förkortningar & ordförklaring

Admin-C	<i>Den som på uppdrag av en Registrant sköter administrationen av domännamn åt Registranten</i>
Billing-C	<i>Den som på uppdrag av en Registrant sköter betalning av årsavgift för domännamn åt Registranten</i>
Bokningsperiod	<i>Den period ett ombud kan boka ett domännamn för slutkunds räkning i avvaktan på betalning</i>
CAPTCHA	<i>Completely Automated Public Turing test to tell Computers and Humans Apart. Används vanligen av webbplatser som vill försäkra sig om att det är en människa som utför ett visst moment och inte ett datorprogram</i>
Deaktivering	<i>Ett domännamn tas bort ur zonfilen för .se och slutar fungera på Internet dock utan att ännu vara tillgängligt för nyregistrering</i>
DNS	<i>Eng. Domain Name System, sv. domännamnssystem. Adresseringssystem på Internet. Internationell, hierarkiskt uppbyggd, distribuerad databas där uppslagsnyckel utgörs av ett namn. Syftet är till exempel att ge en dator, ansluten till Internet eller andra IP-baserade kommunikationsnät, ett enklare namn som kännetecken för datorns unika IP-adress</i>
DNSCHECK	<i>en tjänst tillhandahållen av .se som gör det möjligt att verifiera kvaliteten på delegeringar i DNS.</i>
DNS-operatör	<i>någon som erbjuder namnservertjänster åt Registranter.</i>
DNSSweep	<i>en tjänst tillhandahållen av .se som skickar rapport till respektive DNS-operatör (NSP) över vilka se-domäner som ska finnas i deras system</i>

Innehavare	<i>Fysisk eller juridisk person som står som registrerad innehavare av ett domännamn (används synonymt med Registrant)</i>
Kontakt	<i>Betecknar ett objekt som innehåller all nödvändig information om kontakten. En kontakt kan vara en registrant, admin-C, billing-C eller en tech-C. Varje kontakt är kopplad till ett eller flera domänobjekt</i>
NSP	<i>Eng. Name Service Provider. Sv. DNS-operatör. Någon som erbjuder namnservertjänster åt Registranter</i>
Ombud	<i>Den som på uppdrag av ett Registry tillhandahåller nyregistreringar av domännamn åt Registranter</i>
Ompekning	<i>Ändring av DNS-data för ett domännamn</i>
Registrant	<i>Fysisk eller juridisk person som innehar ett domännamn (används synonymt med Innehavare)</i>
Tech-C	<i>Den som på uppdrag av en Registrant sköter den tekniska hanteringen av domännamn åt Registranten</i>
Whois	<i>Den generella uppslagningstjänst genom vilken administrativ information förknippad med ett domännamn kan efterfrågas. Vanligtvis hanteras detta genom Internetprotokollet för whois, men informationen kan också tillhandahållas på annat sätt, exempelvis genom en webbapplikation. Whois är ett sätt att över tcp tillåta uppslag i ett register, till exempel domännamn eller IP-adresser.</i>

1.3 Om II-stiftelsen

Stiftelsen för Internetinfrastruktur, II-stiftelsen tillhandahåller, koordinerar och står för drift av det nationella registret för Internetdomännamn under .SE på Internet. II-stiftelsen stödjer även utvecklingen av Internet i Sverige dels genom egna insatser och dels genom ekonomiskt stöd till andra.

2 Förslag: Whois

Whois är en tjänst som tillhandahålls av .se bl.a. för uppslag av information om ett domännamn och/eller en registrerad kontakt, t.ex. en innehavare eller en administrativ kontakt. Whois kan även användas för att se om ett domännamn är ledigt eller inte.

Med hänsyn till bestämmelserna i PuL (Personuppgiftslagen) har II-stiftelsen i det nya systemet valt att även hantera enskilda firmor som privatpersoner. Det innebär att personuppgifter som går att härleda till en privatperson eller enskild firma initialt kommer att vara dolda vid uppslagning, men med möjlighet för en domäninnehavare att välja att visa sina uppgifter om så önskas.

II-stiftelsen använder idag en s.k. captcha-lösning för att försvåra automatisk nerladdning av uppgifter från registret. Det innebär att användaren måste mata in en slumpmässigt vald kod för att få fram den fullständiga kontaktinformationen för ett visst domännamn. Captcha-lösningen implementeras enklast på en webbsida.

I det nya systemet innebär detta att även en slagning som görs via whois-protokollet, med syfte att inhämta kontaktuppgifter för en domän, kommer att få en hänvisning till II-stiftelsen webbsida där captcha-lösningen används.

Fråga 2.1: Ser ni något problem med att II-stiftelsen hanterar personuppgifter för privatpersoner och enskilda firmor på ovanstående sätt?

Fråga 2.2: Har ni några synpunkter på det föreslagna förfarandet med hänvisning till webbapplikation för att få utförligare information?

Fråga 2.3: Anser ni att en captcha-lösning är en lämplig metod för att försvåra automatisk nerladdning av registret?

Fråga 2.4: Vilka för- respektive nackdelar ser ni med förslaget?

3 Förslag: DNS-hantering

För att ett domännamn ska kunna användas på Internet krävs det att det finns DNS-data som är knutet till domännamnet. DNS-data anger de fysiska s.k. namnservrar som svarar på frågor om domännamnet. För att namnservrarna ska kunna svara på DNS-förfrågningar på ett korrekt sätt krävs det att de är konfigurerade för den aktuella domänen samt att informationen har distribuerats i .se-zonen och till dess slavservrar.

Idag kontrollerar II-stiftelsen att angivna namnservrar med DNS-data svarar korrekt för den aktuella domänen. Detta sker både i samband med nyregistreringar och vid någon form av ändring eller tillägg av DNS-data. Är namnservrarna inte korrekt konfigurerade enligt de krav II-stiftelsen satt upp accepteras inte angivet DNS-data och en felrapport skickas. II-stiftelsen utför alltså idag en momentan kontroll vid registreringstillfället men genomför ingen uppföljning när DNS-data för en domän väl har accepterats.

II-stiftelsen vill gå ifrån den momentana kontrollen och i stället införa löpande uppföljning/kontroller av DNS-data som finns i .se-zonen. Den typen av kontroller kommer främst att ske med hjälp av två verktyg, DNSCHECK och DNSSweep.

DNSCHECK är en tjänst som kontrollerar kvaliteten på delegeringar i DNS. Den bör inte jämföras med program som testar innehållet i en zon. Tjänsten består av ett program som testar delegeringar och deras följsamhet mot gällande standarder, samt ett större system som körs kontinuerligt och samlar statistik. Avsikten är att DNSCHECK i större utsträckning ska användas av allmänheten som en sorts "hjälp till självhjälp" där var och en själv kan gå in och kontrollera kvaliteten i delegeringen för ett visst domännamn eller se statistik för en viss DNS-operatör. Den mest aktuella rapporten från DNSCHECK kommer även att presenteras för innehavaren av ett domännamn via dennes domännamnskonto.

DNSSweep är en tjänst som varannan månad ska samla information avseende samtliga se-domäner som ligger på en viss namnserver. Resultatet skickas till respektive DNS-operatör tillsammans med en uppmaning om att verifiera att de angivna .se-domänerna är de som finns upplagda i operatörens register.

Med hjälp av den rapporten kan varje DNS-operatör verifiera att det endast är de se-domäner som enligt .se:s databas hanteras av deras namnserver som också finns upplagda i deras se-zonfil. Förekomsten av andra se-domäner som de inte har någon relation till ska således tas bort. DNSSweep använder DNSCHECK-databasen för att få information avseende kvaliteten på DNS-datat. Rapporten ska även innehålla den senaste statistiken som inhämtats av DNSCHECK.

Fråga 3.1: Har ni några synpunkter på att II-stiftelsen går från kontroll av DNS-data vid nyregistrering och ändring till mer löpande och kontinuerliga kontroller?

Fråga 3.2. Har ni några andra synpunkter på att II-stiftelsen hanterar DNS-data enligt det förslag som beskrivs ovan?

Fråga 3.3: Vilka för- respektive nackdelar ser ni med förslaget?

4 Förslag: Förlängd deaktiveringsperiod

II-stiftelsen vill i samband med driftsättandet av det nya produktionssystemet ändra på rutinerna för att hantera domännamn inför deaktivering och avregistrering då t.ex. årsavgiften inte betalats i tid.

Om årsavgiften för ett domännamn av någon anledning inte betalats deaktiveras namnet under en period innan det avregistreras. Under deaktiveringsperioden har innehavaren möjlighet att betala avgiften och få domänen aktiverad på nytt. Efter deaktiveringsperioden avregistreras domännamnet och läggs i karantän under ytterligare en period. Det ursprungliga syftet med karantänsperioden var att låta domännamnet ligga vilande under en tid efter avregistrering för att förhindra förväxling mellan en gammal och en ny innehavare av domänen.

I det nya produktionssystemet föreslår II-stiftelsen att karantänsperioden avskaffas. Som kompensation för detta föreslås samtidigt en förlängning av den period under vilken ett domännamn är deaktiverat innan det blir avregistrerat. Om betalningen inte inkommit innan periodens slut avregistreras domänen och görs omgående tillgänglig för nyregistrering i stället för att som idag placeras i karantän.

Skälet till att förlänga perioden då ett domännamn är deaktiverat är att även i fortsättningen kunna ge innehavaren rimliga förutsättningar att upptäcka att något är fel med dess domännamn och samtidigt ha god tid på sig att betala. Det ska också poängteras att deaktivering och avregistrering sker först efter att både en betalningsavi och en påminnelse har skickats ut samt att dessa har förfallit till betalning, en process som tar 60 dagar.

II-stiftelsens syfte med den föreslagna hanteringen är att vinna i tydlighet genom att ett tillstånd som en domän kan befinna sig i tas bort, jämfört med att som idag ha flera olika tillstånd domänen ska passera innan den blir ledig för nyregistrering av någon annan.

Den föreslagna förändringen illustreras i nedanstående matris:

	I dagens system	Förslag
Deaktiveringsperiod	30 dagar	40 dagar
Karantänsperiod	90 dagar	0 dagar

Fråga 4.1: Vad anser ni om att ta bort karantänsperioden och förlänga deaktiveringsperioden enligt ovanstående förslag?

Fråga 4.2: Är den föreslagna längden för deaktiveringsperioden rimlig?

Fråga 4.3: Vilka för- respektive nackdelar ser ni med förslaget?

5 Förslag: Bokning av domännamn

II-stiftelsens syfte med förslaget om bokning är att skapa ett incitament för ombuden att förbättra servicen till privatpersoner. II-stiftelsens förhoppning är att tjänsten bokning ska öka beredvilligheten hos ombuden att ta emot privatkunder. Bokning är också en funktion som efterfrågats av flera ombud.

För att registrera en .se-domän måste en slutkund gå via någon av II-stiftelsens ombud. Många ombud vill idag inte hjälpa privatkunder då de anser sig ta en risk vid utebliven betalning av fakturor. Risken uppstår när en kund gör en beställning av ett domännamn hos ombudet, ombudet registrerar domännamnet hos II-stiftelsen och debiteras kostnaden för detta, och betalningen sedan uteblir från kunden. I det fallet har ombudet de facto förlorat registreringsavgiften. Vissa ombud använder sig emellertid av förskottsbetalning för att slippa ta den ekonomiska risken i samband med en registrering.

Från det att den sökande förskottsbetalar registreringsavgiften till ombudet till dess att domänen faktiskt blir registrerad kan det dock ta några dagar. Under den perioden finns det en risk att någon annan hinner före och registrerar den aktuella domänen. Detta problem kan undvikas om ombudet har möjlighet att boka, dvs. reservera, domänen för slutkundens räkning i avvaktan på betalning. När sedan transaktionen genomförts och betalning för registreringen mottagits av ombudet ändrar ombudet status för domänen från bokad till registrerad. Domänen ligger alltså reserverad för kundens räkning under en bokningsperiod om förslagsvis maximalt 14 dagar, dock utan att registreras eller vara utpekad i DNS. Varje enskilt ombud kan endast ha ett begränsat antal domäner bokade samtidigt för att motverka missbruk av tjänsten.

Förslaget är att tjänsten bokning inte ska innebära några kostnader för ombudet förrän ombudet ändrar status för ett domännamn från bokad till registrerat då vanlig avgift för registrering debiteras.

Tiden för hur länge ett domännamn kan vara bokad måste sättas i relation till hur snabbt det är rimligt att förvänta sig att en betalning kan vara ett ombud tillhanda. Om det finns ett genuint intresse för domännamnet så bör det också ligga i kundens intresse att snabbt inkomma med betalning. Så länge domänen bara är bokad kommer den inte att fungera på Internet. Samtidigt bör det inte vara alltför lång tid som ett domännamn är bokad eftersom bokning hindrar varje annan kund som kan vara intresserad av just det namnet att registrera.

Ett domännamn som varit bokad kan inte bokas på nytt förrän förslagsvis tidigast 30 dagar efter den senaste bokningen. Syftet med en sådan spärr är att tjänsten inte ska kunna missbrukas i så måtto att någon bokar samma domän om och om igen och aldrig genomför en registrering.

Ombudet kan när som helst inom bokningsperioden manuellt ändra status från bokad till ledigt eller registrerat via ombudens slutna webbsidor. Om ingen manuell statusändring sker inom perioden noteras domänen automatiskt som ledig när bokningsperioden har löpt ut. När en domän antar statusen ledig släpps den direkt för registrering.

Ett bokningsförsök kan avvisas beroende på ett antal olika saker, t.ex. att domänen redan är registrerad, att den har varit bokad inom 30 dagar eller att ombudet har överskridit maxgränsen för antalet samtidigt bokningar.

Fråga 5.1: Anser ni att den föreslagna tjänsten har förutsättningar att uppfylla syftet och leda till bättre service till privatpersoner?

Fråga 5.2: Vad anser ni om tjänsten Bokning enligt den föreslagna modellen?

Fråga 5.3: Anser ni att de föreslagna tidsfristerna maximal bokningstid 14 dagar respektive 30 dagar spärr för ny bokning är rimliga?

Fråga 5.4: Anser ni att det är rimligt med en maxgräns för antalet samtidigt bokade domäner per ombud? Hur stor anser ni att den maxgränsen bör vara?

Fråga 5.5: Vilka för- respektive nackdelar ser ni med förslaget?

6 Förslag: Kontakter och deras rättigheter

I samband med att II-stiftelsen inför ett nytt produktionssystem för .se kommer ett antal olika kontakter med definierade roller att skapas.

De roller som finns i dagens system med någon form av rättighet mot domännamn är Registrant som är synonymt med innehavare av domännamnet och avi-kontaktperson som är synonymt med betalningsförmedlare mot innehavare.

En kontakt kan i det nya systemet anta rollen innehavare (Registrant), administrativ kontakt (admin-C), betalningsförmedlare (billing-C) eller teknisk kontakt (tech-C).

Varje kontakt är kopplad till ett eller flera domännamn och har definierade rättigheter mot det eller de domännamn de är kopplade till beroende på vilken roll kontakten har.

Registranten väljer själv vilka kontakter som ska kopplas till dennes domän och är också ytterst ansvarig för dessa kontakter.

II-stiftelsen kommer vid införandet av nytt produktionssystem att tillhandahålla en möjlighet för registranter att själva administrera registrerade .se-domäner via ett enhetligt webbgränssnitt. För att det ska vara möjligt har II-stiftelsen valt en modell där varje kontakt kan ha ett eller flera konton från vilka de kan administrera domäner och nyttja II-stiftelsens tjänster.

Kontakt Registrant

En registrant har fulla rättigheter att administrera allt som har med egna konton och domännamn att göra. En registrant kan:

- Uppdatera sina egna kontaktuppgifter
- Välja vilka kontaktuppgifter som ska presenteras vid kontaktsökning (Whois). Detta gäller dock endast för privatpersoner och enskilda firmor p.g.a. de uppställda kraven på publicering av kontakter i kommande toppdomänslag. För organisationer visas informationen direkt.
- Se historik över egna domännamn såsom statusändringar, betalningsaviseringar och tidigare kontaktpersoner m.m.
- Ta bort kontakter
- Lägga till kontakter
- Utföra ompekningar (ändra DNS-data)
- Avregistrera sina domännamn
- Överlåta ett domännamn till annan registrant (endast via ombud)

Administrativ kontakt

En registrant kan delegera ansvaret för administrationen av domännamn till en administrativ kontakt även kallad Admin Contact (Admin-C). En Admin-C har samma rättigheter som registranten själv förutom rätten att överlåta och avregistrera domännamn. En Admin-C kan:

- Välja att ta bort sig själv som kontakt för en registrant
- Uppdatera sina egna kontaktuppgifter
- Välja vilka kontaktuppgifter som ska presenteras vid kontaktsökning (Whois). Gäller dock endast för privatpersoner och enskilda firmor p.g.a. de uppställda kraven på publicering av uppgifter i kommande toppdomänslag. För organisationer visas informationen direkt.

Betalningsansvarig kontakt

En Registrant kan delegera ansvaret för betalning av årsavgift för sina domännamn till en betalningsförmedlare även kallad Billing Contact (Billing-C). Kontakt Billing-C tar emot betalningsavisering av årsavgift för domännamn och har till uppgift att på registrantens vägnar se till att domänregistreringen förnyas. En Billing-C kan:

- Välja att ta bort sig själv som kontakt för en registrant.
- Uppdatera sina egna kontaktuppgifter
- Välja vilka kontaktuppgifter som ska presenteras vid kontaktsökning (Whois). Gäller dock endast för privatpersoner och enskilda firmor p.g.a. de uppställda kraven på publicering av uppgifter i kommande toppdomänslag. För organisationer visas informationen direkt.

Teknisk kontakt

En Registrant kan delegera ansvaret för att sköta den tekniska administrationen för sina domännamn till en teknisk kontakt även kallad Technical Contact (Tech-C). Tech-C tar emot meddelanden av teknisk karaktär för registrantens räkning. En Tech-C kan:

- Utföra ompekningar/utpekningar åt registranten
- Ta bort sig själv som kontakt åt en registrant.
- Uppdatera sina egna kontaktuppgifter
 - Välja vilka kontaktuppgifter som ska presenteras vid kontaktsökning (Whois). Gäller dock endast för privatpersoner och enskilda firmor p.g.a. de uppställda kraven på publicering av uppgifter i kommande toppdomänslag. För organisationer visas informationen direkt.

De olika kontakterna och deras rättigheter illustreras i nedanstående tabell:

	Registrant	Admin-C	Billing-C	Tech-C
Förnya registrering	Ja	Nej	Ja	Nej
Avregistrera domän	Ja	Nej	Nej	Nej
Genomföra ompekningar	Ja	Ja	Nej	Ja
Uppdatera egna kontaktuppgifter	Ja	Ja	Ja	Ja
Se historik för domän	Ja	Ja	Ja, för sin roll (om avisering)	Ja, för sin roll (ompekningar)
Ta bort kontakt för domän	Ja	Ja	Ja, för sin roll	Ja, för sin roll
Lägga till kontakt för domän	Ja	Ja	Nej	Nej
Överlåta domän	Ja, via ombud	Nej	Nej	Nej

Fråga 6.1: Har ni några synpunkter på de rättigheter som de olika kontakterna tilldelas enligt ovanstående förslag?

7 Förslag: Hantering av inloggningsuppgifter

För att II-stiftelsen ska kunna tillhandahålla en möjlighet för alla kunder att i hög grad själva administrera sina registrerade .se-domäner har II-stiftelsen valt en modell där kontakter med olika roller kan ha ett eller flera konton via vilka de kan administrera domäner och nyttja II-stiftelsens tjänster. För det ändamålet behöver varje kontakt inloggningsuppgifter till sitt konto.

Normalt sett består inloggningsuppgifterna till ett konto av användarnamn och lösenord.

För att nå en högre säkerhetsnivå föreslås en kontakt också ha möjlighet att använda sig av certifikatbaserad inloggning. Väljer användaren certifikat ersätter det användarnamn och lösenord.

Oavsett vad användaren loggar in med kan denne utnyttja samtliga tillgängliga tjänster.

Inloggningsuppgifter kommer att skickas ut via e-post till den e-postadress som är angiven i kundens kontaktuppgifter. Användaren kan också välja att få inloggningsuppgifterna skickade via post till angiven adress.

För att få sina inloggningsuppgifter utskickade beställer kunden dessa via II-stiftelsens webbsida. Detta gäller både vid utskick av inloggningsuppgifter första gången och om man tappat bort tidigare utskickade uppgifter

Kunden har möjlighet att ändra sina inloggningsuppgifter vid inloggning till kontot.

Om e-postadressen dit inloggningsuppgifterna skickas av någon anledning inte längre är aktuell kan kontohavaren uppdatera den genom att fylla i och underteckna en särskild blankett framtagen för ändamålet. När uppdateringen är bekräftad och genomförd i II-stiftelsens register kan kunden begära ut nya inloggningsuppgifter via II-stiftelsens webbplats.

Fråga 7.1: Har ni några synpunkter på att inloggningsuppgifter för kundkonton hanteras enligt beskrivningen ovan?

Fråga 7.2: Vilka för- respektive nackdelar ser ni med förslaget?

8 Förslag: Rutin vid frisläppande av domännamn

II-stiftelsen vill i samband med införandet av det nya produktionssystemet undersöka möjligheten att erbjuda andra metoder än nuvarande först-till-kvarn då en tidigare registrerad domän släpps fri för registrering. II-stiftelsen har diskuterat några olika metoder, bl.a.:

Först till kvarn – men med separat kö

Auktion

Lotteri

Fråga 8.1: Har ni några synpunkter på vilken metod som är den mest lämpade för hantering vid frisläppande av domännamn?

Fråga 8.2: Ett auktionsförfarande kan förväntas generera ett överskott. Vad anser ni att ett sådant eventuellt överskott bör användas till?